

[Krag.]

mentlig bliver tale om i forbindelse med lovforslaget, også kunne komme ind på disse tanker, der jo er nær knyttet til det formål, lovforslaget har.

Den anden bemærkning, jeg vil gøre, drejer sig om et forhold, der også blev behandlet ved sidste forhandling om eksportkreditordningerne. Man var der inde på den tanke, at der vel egentlig er noget urimeligt i, at bankerne for de lån, der ydes i disse tilfælde med statsgaranti, kan få den normale og for tiden meget høje rente, som så bliver yderligere forhøjet ved, at manden, der får eksportgarantien, oven i købet skal betale en provision til staten. Man må mene, at de lån, bankerne yder i den forbindelse, praktisk talt er risikofri, og man må derfor komme til den opfattelse, at det ville være rimeligt, om bankerne ydede disse lån til en favørrentesats.

Jeg har studeret den forrige udvalgsbetænkning og set, at bankerne i det store og hele har afvist sagen med det argument, at rentefodens højde kun spiller en ringe rolle for eksportvirksomhedernes omkostninger. Om det er helt rigtigt, skal jeg ikke kunne sige, men i hvert fald kan det ikke begrunde, at der betales en rente, der under de givne forhold må forekomme mindre rimelig. Jeg må derfor henstille, at disse problemer tages op i det udvalg, der formentlig vil blive nedsat.

Jeg skal iøvrigt anbefale den højtærede ministers forslag.

Foged: Også jeg vil gerne anbefale forslaget. Det er ret hurtigt efter, at vi sidst har haft loven til behandling, at ministeren kommer til rigsdagen påny. I loven af 29. maj 1952 var der kun afsat et beløb på 100 mill. kr., dog på den måde, at finansudvalget kunne give tilladelse til beløb derudover. Såvidt jeg skønner, er der sket det, at finansudvalget synes, at de beløb, der efterhånden kræves, er så store, at der bør lovgives om dem. Beløbet er i øjeblikket noget nær 130 mill. kr., og forslaget går ud på, at beløbet forøges til 200 mill. kr. Man må finde det naturligt, at der på denne måde gøres alt muligt for at fremme eksporten og for at sørge for, at de erhverv, der gør et virkeligt arbejde for at få eksport i gang, kan gøre det på økonomisk forsvarlig basis. Man har delt garantierne op i forskellige grupper, A, B, C og D, og beløbene indenfor

de forskellige grupper er jo også vidt forskellige. Jeg kunne ønske at spørge den højtærede handelsminister om, hvilke tab der er indenfor de forskellige grupper. Jo større garantierne bliver, jo mere interesse-rede må vi fra rigsdagens side blive i, om der er tab af væsentligt omfang.

Hvis man læser bemærkningerne til lovforslaget vedrørende A-garantierne, ser man, at der står, at der ikke har været tab, men at det kan se ud til, at risikoen for tab nu vil forøges. Vedrørende C-garantierne tales der om et ringe tab, så ringe, at man næsten kan sige, at man må se bort fra det, og med hensyn til D-garantierne står der, at der er muligheder for tab. I forbindelse med spørgsmålet om, hvor store disse tab kan blive, kunne jeg ønske, at den højtærede handelsminister overfor et eventuelt udvalg gjorde rede for, hvilke krav man stiller til de firmaer, der får lån, hvornår det øjeblik indtræffer, da tabet anses for givet og firmaet er løst fra sine forpligtelser og staten derfor må overtage tabet.

Det er de ting, jeg på mit partis vegne ønsker oplysninger om. Derudover ønsker vi kun at sige, at lovforslaget har vor varmeste interesse, og at vi håber, det hurtigt kan gennemføres i rigsdagen.

Weikop: Det ærede medlem hr. Krag var inde på, hvad årsagen var til, at der nu blev trukket noget stærkere på eksportgarantien end tidligere, og det ærede medlem hr. Krag kunne ikke lade være med at spørge, om ikke årsagen skulle være regeringens kreditpolitik. Jeg forstår, at det er noget, der skal siges. Mig forekommer det rent umiddelbart, at den væsentlige årsag til, at der er større træk på eksportgarantien, er, at den lange periode — man kan vel nok sige meget lange periode —, hvor det faktisk var sælgeren, der kunne bestemme vilkårene, nu er afløst af en periode, hvor det er køberen, der stiller betingelser ved en kontrakts indgåelse eller en ordres afgivelse. At det måtte komme, synes jeg er ret indlysende. På den anden side kan man måske være lidt overrasket over, at man er nået dertil, at forudsætningen for enkelte ordrers optagelse — således som der står i bemærkningerne — er, at betalingen afvikles 3 à 4 år efter leveringsdagen, når man samtidig tænker på, at det ikke er så forfærdelig længe siden, at udenlandske firmaer, f. eks. ved salg af maskiner til Danmark, stillede krav